

Kohtuasi T-17/02

Fred Olsen, SA

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon

Riigiabi — Meretransport — Olemasolev abi — Uus abi —
Üldise majandushuvi teenus

Esimese Astme Kohtu otsus (teine koda laiendatud koosseisus), 15. juuni 2005 II - 2036

Otsuse kokkuvõte

1. Tühistamishagi — Tähtaeg — Tähtaja algus — Avaldamine ja teatavaks tegemine — Õigusaktist teadasaamise kuupäev — Teisejärguline tähtsus — Liikmesriigile adresseeritud komisjoni otsus, milles tunnistatakse riigiabi ühisturuga kokkusobivaks ilma ametlikku uurimismenetlust algatamata — Avaldamine — Mõiste
(EÜ artikli 230 lõik 5; nõukogu määrus nr 659/1999, artikli 26 lõige 1)

2. *Institutsioonide aktid — Põhjendamine — Kohustus — Ullatus — Konteksti arvesse võtmine*
(EÜ artikkel 253)
 3. *Transport — Meretransport — Teenuste osutamise vabadus — Merekabotaaž — Kabotaaž Kanaari saarte vahel — Ajutine erand määruse nr 3577/92 kohaldamisest — Mõju komisjoni õigusele teha ettepanek vajalike meetmete võtmiseks seoses Kanaari saarte vahelise mereühenduse teenuste osutamise korraga*
(EÜ artikli 88 lõige 1; nõukogu määrus nr 3577/92, artikli 6 lõige 2)
 4. *Konkurents — Üldise majandushuvi teenuste osutamiseks volitatud ettevõtjad — Kohustus, mis eeldab avaliku võimu esindaja õigusakti — Avalike teenuste kontsessioon — Ühepoolne teenuse osutamisest loobumine — Mõju puudumine*
(EÜ artikli 86 lõige 2)
 5. *Konkurents — Üldise majandushuvi teenuste osutamiseks volitatud ettevõtjad — Üldise majandushuvi teenuste määratlemine — Lükmesriikide kaalutusõigus — Komisjoni kontrolli piirdumine ilmse vea kindlakstegemisega*
(EÜ artikli 86 lõige 2; komisjoni teatis üldise majandushuvi teenuste kohta Euroopas, punkt 22)
 6. *Konkurents — Üldise majandushuvi teenuste osutamiseks volitatud ettevõtjad — Ettevõtjale niisuguse kohustuse panemiseks riigihanke korraldamise vajaduse puudumine*
(EÜ artikli 86 lõige 2)
 7. *Konkurents — Üldise majandushuvi teenuste osutamiseks volitatud ettevõtjad — Avalike teenuste osutamisega kaasnenud ülekulude hindamine — Komisjoni kaalutusõigus — Kohtulik kontroll — Piirid*
(EÜ artikli 86 lõige 2)
 8. *Ühenduse õigus — Põhimõtted — Võrdne kohtlemine — Diskrimineerimine — Mõiste*
-
1. EÜ artikli 230 viienda lõigu sõnastusest tuleneb, et aktist teadasaamise kuupäev on kaebetähtaja kulgema hakkamise kriteeriumina akti avaldamise ja selle teatavakstegemise kõrval teisejärgulise tähtsusega. Seega, kui otsus avaldatakse

Euroopa Liidu Teatajas, ei saa EÜ artikli 230 viiendas lõigus teise võimalusena ette nähtud vaidlustatud õigusaktist teadasaamise kriteeriumi kohaldada.

Avaldamisena nimetatud artikli tähenduses tuleb käsitleda asjaolu, et komisjon annab kolmandatele isikutele oma veebilehel otsusele täieliku juurdepääsu ja avaldab Euroopa Liidu Teatajas lühiteate, mis võimaldab huvitatud isikutel kõnealust otsust ära tunda ja informeerib neid internetipõhise juurdepääsu võimalusest.

Nii on see määruse nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ [artikli 88] kohaldamiseks, artikli 26 lõike 1 alusel Euroopa Liidu Teatajas lühiteadete avaldamisel otsuste kohta, mis on riigiabiga seoses tehtud nimetatud määruse artikli 4 lõikeid 2 ja 3 kohaldades, milles märgitakse, et otsuse tekst, millest on välja jäetud konfidentsiaalsed andmed, on autentses keeles või autentsetes keeltes kättesaadav komisjoni veebilehel.

(vt punktid 73, 78, 80–82)

2. EÜ artiklis 253 nõutud põhjendus peab vastama antud õigusakti laadile ning kajastama selgelt ja ühemõtteliselt õigusakti autoriks olnud institutsiooni kaalutlusi, võimaldamaks huvitatutel võetud meetme põhjendustega tutvuda ja ühenduste kohtul kontrolli teostada. Põhendamise nõuet tuleb hinnata, lähtudes antud juhtumi asjaoludest, eelkõige õigusakti sisust, toodud põhjenduste laadist ning selgituste saamise huvist, mis võib adressaatidel või teistel akti poolt otseselt ja isiklikult puudutatud isikutel olla. Ei nõuta, et põhjenduses oleksid esitatud kõik faktilised ja õiguslikud asjaolud, sest seda, kas akti põhjendused vastavad EÜ artikli 253 nõuetele, tuleb hinnata mitte üksnes akti sõnastuse põhjal, vaid ka selle konteksti ja kõiki asjaomast valdkonda reguleerivaid õigusnorme arvestades.

(vt punkt 95)

3. Määruse nr 3577/92 teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise kohta merevedudel liikmesriikides (merekabotaaž) artikli 6 lõike 2 kohaselt ei rakendatud kabotaaži liberaliseerimist Kanaari saarte kuni 1. jaanuarini 1999. Nendel asjaoludel ei saanud komisjon teha Hispaania ametiasutustele

ettepanekut muuta Kanaari saarte vahelise mereühenduse teenindamise korda, mis oli ette nähtud lepinguga riiklikku huvi esindavate mereühenduse teenuste korraldamiseks ja osutamiseks 20 aasta jooksul alates 1. jaanuarist 1978.

põhimõtteliselt avalike teenuste osutamise kohustuse panemisega kooskõlas.

(vt punktid 186, 188 ja 189)

(vt punkt 175)

5. Liikmesriikidel on üldise majandushuvi teenuste määratlemisel laiaulatuslik kaalutusõigus. Järelikult ei saa komisjon liikmesriikide poolset teenuste määratlust muul juhul kui ainult ilmse vea olemasolul kahtluse alla seada.

(vt punkt 216)

4. Tõsi on see, et ettevõtjat saab käsitleda üldise majandushuvi teenuse osutajana EÜ artikli 86 lõike 2 tähenduses siis, kui selle kohustuse täitmiseks on teda avaliku võimu esindaja aktiga volitatud; samas saab selle volituse anda ka avalike teenuste kontsessiooniga. Kuna kontsessiooni saab anda vaid kontsessioonääri nõusolekul, siis ei saa asjaolu, et ettevõtjale on antud üldise majandushuvi teenuste osutamise ülesanne, kahtluse alla seada põhjendades, et ta sekkus menetlusse, millega talle selleks ülesandeks volitus anti. Samuti ei saa seda kahtluse alla seada põhjendades, et ettevõtja loobus ühe osa nimetatud teenuste osutamisest, kuna ühepoolne teenuste osutamisest loobumine on

6. Ei artikli 86 lõike 2 sõnastusest ega selle sättega seonduvast kohtupraktikast ei tulene, et üldise huvi teenuste osutamise kohustuse võib ettevõtjale panna vaid riigihanke tulemusena.

(vt punkt 239)

7. Mis puudutab majanduslike näitajate kompleksset hindamist, siis avalike tee-

nuste osutamisega ettevõtjal kaasnenud ülekulude hindamisel on komisjonil EÜ artikli 86 lõiget 2 kohaldades lai hindamisruum. Sellest tuleneb, et kontroll, mida Esimese Astme Kohus komisjoni hinnangu suhtes peab teostama, peab piirduma asjaolude sisulise õigsuse ja ilmse kaalutusvea puudumise kontrollimisega.

(vt punkt 266)

8. Diskrimineerimine seisneb eelkõige sarnaste olukordade erinevas käsitlemises, mis seab mõne ettevõtja teistega võrreldes ebasoodsamasse olukorda, ilma et erinev kohtlemine oleks teatud tähtsusega objektiivsete erinevuste tõttu õigustatud.

(vt punkt 271)